

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การรับรู้ทางบทบาทและทัศนคติระหว่างกลุ่ม : ศึกษา
ข้อมูลเฉพาะกรณีคณะกรรมการสภาตำบล (กสศ.)
และคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบท
ระดับตำบล (คปต.) ในอำเภอกบบุรี จังหวัดนคร-
ราชสีมา

(Role Perceptions and Intergroup Attitudes
: Some Empirical Data on the Tambon
Council (TC.) and the Tambon Advisory
Committee (TAC.) in Kornburi,
Nakornratchasima Province)

ชื่อผู้เขียน

นางสมใจ หuangmit

(Mrs.Somjai Huangmit)

แผนกวิชา/คณะ

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.สิริชัย วัชรโชน

ปีการศึกษา

2528

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "การรับรู้ทางบทบาทและทัศนคติระหว่างกลุ่ม : ศึกษา
ข้อมูลเฉพาะกรณีคณะกรรมการสภาตำบล (กสศ.) และคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติ
การพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในอำเภอกบบุรี จังหวัดนครราชสีมา" มีความ
มุ่งหมายที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับทัศนคติ ซึ่งตัวแปรที่ศึกษาใน
ครั้งนี้ได้แก่ สถานภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การรับรู้บทบาทของอีกฝ่ายหนึ่ง และ
ความสอดคล้องระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของอีกฝ่ายหนึ่งกับการรับรู้บทบาทของ
ตนเอง และทัศนคติ ทั้งนี้โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจาก กสศ. จำนวน 151 คน
และ คปต. จำนวน 31 คน ในเขตอำเภอกบบุรี จังหวัดนครราชสีมา เครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทและทัศนคติ

ผลการศึกษาในกลุ่มประชากรดังกล่าวปรากฏว่า สถานภาพทางด้านสังคม และเศรษฐกิจ ได้แก่ ระดับการศึกษา ระดับรายได้และฐานะตำแหน่งของ กสศ. ไม่มีผลต่อทัศนคติที่ กสศ. มีต่อ คปต. และยังพบว่าความสอดคล้องระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของ คปต. กับการรับรู้บทบาทของตนเองของ กสศ. ก็ไม่มีผลต่อทัศนคติเช่นเดียวกัน แต่เนื่องจากคาดว่าอาจจะมีตัวแปรอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลบ่งเงื่อนไขความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง โดยควบคุมตัวแปรอายุและระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งเป็น กสศ. จากการทดสอบพบว่า เมื่อควบคุมอายุของ กสศ. แล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างความสอดคล้อง และทัศนคดียังคงมีขนาดน้อย และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจะลดลงในกลุ่ม กสศ. ที่สูงอายุ และเมื่อควบคุมระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปรากฏว่า ในกลุ่ม กสศ. ที่ดำรงตำแหน่งมาไม่เกิน 2 ปี พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองน้อยมาก ในเชิงนี้สรุป ส่วนกลุ่ม กสศ. ที่ดำรงตำแหน่งมาตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองค่อนข้างสูงในเชิงบวก นอกจากนี้ยังพบว่า กสศ. ที่รับรู้บทบาทของ คปต. ไม่ถูกต้องมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อ คปต.

จากผลสรุปของข้อมูลโดยส่วนรวม พบว่า กสศ. ส่วนใหญ่ร้อยละ 84.1 มีทัศนคติที่ดีต่อ คปต. และ คปต. ร้อยละ 54.9 ก็มีทัศนคติที่ดีต่อ กสศ. เช่นเดียวกัน และทั้ง กสศ. และ คปต. ต่างก็รับรู้บทบาทของตนเอง และบทบาทของอีกฝ่ายหนึ่งได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่

เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างคือ กสศ. ส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้นและประกอบอาชีพด้านการเกษตร ทำให้เป็นอุปสรรคในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจาก กสศ. บางท่านไม่เข้าใจวิธีการกรอกแบบสอบถาม จึงต้องใช้เวลาในการอธิบายการตอบคำถาม นอกจากนี้ช่วงระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้อยู่ในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต จึงทำให้ต้องใช้เวลานานในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปก็ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่มีลักษณะดังกล่าว จึงควรหลีกเลี่ยงช่วงระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างเก็บเกี่ยวผลผลิต